

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Sokáig A koporsóból üzen a halott főpap

tartott, amíg a magyar színházi idény tekintetében megtörtént a döntés. Nem akarunk rekriminálni, hogy a rendelkezésre állott hosszú idő ellenére miért kellett a szinigazgatót olyan helyzet elé állítani, amelyben alig négy nap áll rendelkezésre az idény megkezdésének előkészítésére, de dísekedni sem akarunk, hogy végeredményben is az az álláspont győzött, melyet a Déli Hírlap már egy év előtt hangoztatott: Temesvár városa a magyar közönség számára megcsappanása, a rossz gazdasági viszonyok, a túlzott színházi adók és nem utolsó sorban a román társulatok játékidéjének olyan módon való beosztása miatt, hogy a magyar színház játékidéje nem lehetett egységes, nem bír el egész éves magyar színi szezont. Mint parancsoló szükségességet hangoztattuk Temesvárnak Arad dal egy színi kerületbe való osztását, mert ez adott helyzetben és adott viszonyok között más kielégítő megoldás nem kínálkozik. Más vélemények érvényesültek, más érdekek játszottak közre és a Temesvár—aradi kapcsolat eszméje megbukott. Megbukott, de csak azért, hogy néhány hónap elmúltával keserű tapasztalatok árán új életre keljen és győzedelmes valósággá legyen. Győzelme ez a Déli Hírlap álláspontjának, de egyben győzelme a magyar színház ügyének Temesvárott. Sajnos a magyar előadások még mindig a régi kis színházteremben lesznek, mert Marcu Duiliu urnak ügylátszik őt esztendő sem elég a színház építési munkálatainak befejezésére. A tükörelen színpad, a hely és felszerelés hiánya csak korlátozott lehetőségeket nyújt a szintársulatnak művészi előadások nyújtására, de meggyőződésünk, hogy az igazgatóság ezeket a korlátozott lehetőségeket teljes egészében kihasználja. A terem befogadóképessége a bevételi lehetőségeket a minimumra eszközteti, amivel szemben az adók és egyéb szolgáltatások a maximumra fokozódnak. Temesvár városa már eleve egymillió lei szubvenciót biztosít a román társulatnak. Ez rendjén is van. Nincs azonban rendjén, hogy a kisebbségi színházaknak — magyarnak, németnek egyaránt — a város ilyen támogatást még kilátásba sem helyez. Szükségtelen talán arra hivatkoznunk, hogy más városokban, így legutóbb Nagyvár radon, tekintélyes összeget szavazott meg a város állandó választmánya a magyar színháznak. Nem felesleges azonban hivatkozni arra, hogy abban a szubvencióban, melyet Temesvár városától a román színház fog kapni, — hangsúlyozzuk jogosan — a Temesvárott többségben levő kisebbségi polgárok garasai is benne vannak. Tehát csak méltányos, hogy a kisebbségi színházak hasonló elbánásban részesüljenek. Ismerjük Georgevici Lucian dr. főpolgármester megértését és a kisebbségi kérdésben bizonyított mentalitását s így bizonyosak vagyunk, hogy Temesvár kisebbségi lakossága eme jogos kívánsága teljesítésére módot fog találni. Ha a költségvetés keretén belül nem volna lehetséges pénzbeli szubvenció folyosítása, úgy a városnak a terem, fűtés és világítás költségeinek elengedésével kell támogatni a kisebbségi színjátszást, mely szerves része az egyetemes kulturának.

Nem nyomták el Magyarországon a nemzetiségeket

Budapest okt. 18.
A katolikus nagygyűlés tegnapi utolsó napján a hittanárak és hitoktatók egyesületének diszközgyűlésén Klebelsberg Kuno gróf kultuszminiszter emlékebeszédet tartott Csernoch János dr. volt magyar hercegprímás fölött. Megállapította, hogy az elhunyt méltó volt nagy elődeihez. Juliusban — mondotta a miniszter — halálós ágyán magához kéretett és a következőket mondotta:
— Ha meghaltam, a temetésemen kiáltod oda a világ népeinek, hogy a történelmi Magyarország hercegprímása üzen a koporsóból a világ népeinek: Valótlan, hogy a nemzetiségeket elnyomták olyan hazában, ahol az egyszerű tót fiúból hercegprímást csináltak. Mivel a temetésen nem voltak beszédek, most adom át az üzenetet a világ népeinek. Ezután bejelentette, hogy a bazilikában Csernochnak monumentális emlékművet emelnek, amelyet Zala György kiváló szobrász min-

Holnap megindulnak

Temesvárott az autótakszik
Temesvár, október 19.

Temesvár város közúti forgalma holnaptól kezdve új képet nyer. Megindulnak a régóta várt autótakszik. A város állandó választmánya tegnapi ülésén foglalkozott az autótakszik ügyével és véglegesen határozott abban. Kimondták, hogy a husz leies alapdíjat tíz leire szállítják le és azonfelül minden háromszázharminchárom méter után öt lei viteldíjat állapítottak meg. Eszerint például egy ut a józsefvárosi pályaudvartól a Szentgyörgytérig negyven leibe kerül. Minthogy azonban az autótakszitulajdonosok által beszerzett takszáméterek husz leies alapdíjakra vannak beállítva, a város állandó választmánya elrendelte, hogy azok tíz leies alapdíjakra szerelendők át. Addig is míg ez megtörténik, az autótakszik a két lovas bérkocsik tarifája szerint közlekednek. Az engedélyeket, amelyek névre szólnak, a város már ma adja ki az autótakszik tulajdonosainak és így az első autótakszik holnaptól fogva közlekedni fognak és ezek kötelesek a város által megállapított megállóhelyeken tartózkodni.

Temesi képviselőt választottak meg a kamara tegnap délután megtartott ülésén alelnöknek

Bakarst, október 19.
Savenau elnök tegnap délután félnyolc órakor nyitotta meg a kamara ülését. Napirend előtt Imándi kormánypárti képviselő megemlékezett Marzescu volt igazságügyminiszterről, aki másfél év előtt halt meg. Rámutat arra a nagy politikai szerepre, melyet az elhunyt Románia életében játszott. Javasolta, hogy Marzescu mellszobrát állítsák fel a kamara üléstermében. Duca belügyminiszter esatlakozott a javaslatához, amire az elnök kijelentette, hogy a kamara óhajának megfelelő intézkedni fog Marzescu mellszobrának elkészítésére vonatkozólag. A nemzeti parasztpárti több képviselője választási visszaéléseket tett szövé. Duca belügyminiszter válaszolt a panaszokra és vizsgálatot ígért. Meculau indítványozta egy Emirescu-muzeum felállítását. A kamara ezután áttért a napirendre és betöltötte az alelnöki állások közül még üres erdélyi és besszarábiai alelnöki tisztséget. Az elsőre Imbroane Avram temesi képviselőt jelölték, akit kilenvenhat szavazattal választottak meg, a második alelnöki tisztséget pedig Vasilescu Valjeannal töltöttek be, aki százhuszonhat szavazatot kapott. Az igazolási vitára került ezután a sor. Tatarescu István előadó kérte a durostori mandátum igazolását, Joanițescu Pompil viszont megsemmisíteni kérte a választást, mert a közigazgatási hatóságok befolyásolták annak eredményét. Az igazolási vita után a parlament valószínűleg nyolc napig szünetet tart.

Egyezkedések

folynak Taran és hitelezői között
Temesvár, október 19.

Taran Traila marhaekszportőr — miként megírtuk — váratlanul visszatért Temesvárra, ahol már az a hír terjedt el, hogy a hatóságok le is tartóztatták azoknak a parasztagdáknak feljelentésére, akikől marhát vásárolt, de a vételárat még nem fizette meg. Amikor Taran Temesvárra érkezett és hallott az ellene emelt vádakról, azonnal jelentkezett a rendőrségen és kijelentette, hogy senkit nem károsított meg bűnös uton. Tény, hogy mintegy kilenven gazdának körülbelül kétmillió leiel adása, de ezt is hajlandó megfizetni. Értesülésünk szerint az egyezkedési tárgyalások már meg is indultak és kedvező eredménnyel kecsegtetnek. Taran nevetett azokon a híreken, melyek állítólagos szökéséről vélték tudni. Kijelentette, hogy már három hét óta itthon volt üzleti köruton és így nem értesülhetett róla, milyen vádakot hoztak fel ellene. Azt is irták rólam, — mondotta bus rezignációval — hogy kétszázötven millió lei vagyonom volt. Ennyi pénzem soha nem volt. Bár lett volna...

A magyar szintársulat Temesvárott

Szendrey Mihály igazgatásával kezdi meg működését
Temesvár, október 19.

Van már magyar színháza Temesvárnak. Lehetett volna már hat hét előtt és akkor sem találhatott volna a város vezetősége jobb megoldást, mint amelyet most váltott valóra, amely egyedül komoly és helyes megoldás célszerűségét a Déli Hírlap már hónapok előtt hangoztatta. Georgevici Lucian dr. főpolgármester tegnap a temesvári magyar színiudványra megkötötte a szerződést Szendrey Mihály szinigazgatóval, aki a jövő héten a régi színházteremben megkezdí társulatával az előadásokat. Egyelőre hat hétig játszik Temesvárott a magyar színház és bizonyára felt házak előtt, mert Szendrey eddigi működése és társulatának magas művészi szintje garanciát nyújt arra, hogy kifogástalan előadások kerülnek színre. A várossal kötött szerződés értelmében Szendrey művészi előadások tartására kötelezte magát, ami nem fog nehezére esni. A hat hetes magyar szezon után német színészek jönnek Temesvárra ugyancsak hat hétre. Amennyiben azonban a németek nem játszanának hat hétig, úgy a magyar társulat előadásai fogják ezt az időt is betölteni. A január közepén kezdődő és három hónapra tervezett román szezon után ismét Szendrey társulata játszik Temesvárott, most már az új színházban, a szezon végéig. Szubvenciót nem ad a város a magyar igazgatónak, bár Nagyvár radon erre van példa, de elengedi a színházterem fűtési és világítási költségeit, ami naponta ezer leinél többet jelent. A ruhatár jövedelme azonban nem a szinigazgatóé, Szendrey igazgató a város feltételeit elfogadta és a szerződés ezzel megkötöttnek tekinthető. A fűtési és világítási költségek elengedése felett a város állandó választmánya döntött. Szendrey Mihály e hó huszonhatodikán, a jövő hét szerdáján, nyitja meg a temesvári szezonát. A legkisebbik Horváthlány című hangulatos és nagyszerű Zerkovitz-operettel, amelyet másnap megismétel az operett együttes. Pénteken és szombaton pedig a megrázó erejű dráma, az Oroszország lesz a műsoron. Szendrey igazgató a napokban részletes programot ad temesvári működésére vonatkozólag.

ANGOL LAP A ROMÁNIAI HELYZETRŐL.

Londonból jelentik: A Times vezércikkét közöl a romániai politikai helyzetről és megelégedéssel állapítja meg, hogy Romániában a politikai helyzet a pesszimista jóslások dacára nyugodtan és zavartalanul fejlődik. A parasztpárt rezisztenciáját illetőleg a lap úgy vélekedik, hogy ez a párt rövidesen követni fogja az ir köztársaság példáját és feladja elvi álláspontját, hogy a parlamentben mint legnagyobb ellenzéki párt munkálkodjék.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4
Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52

Kiadóhivatal: 2-52

Felelős szerkesztő lakása: 2-42

Nyomda: 10

— **Titulescu két hét múlva hazatér.** Bukarestből jelentik: Titulescu külügyminiszter, akinek az országba való visszatérése eredetileg október tizenhétedikére volt jelezve, fontos külpolitikai kérdések elintézése céljából még a külföldön maradt. A külügyminiszter azonban két héten belül feltétlenül visszatér, mert úgy az ellenzék, mint a kormánypárt részéről komoly interpellációkat terjesztenek be a birtokpert illetőleg és azokra maga a külügyminiszter akarja megadni a választ.

— **Miniszteri tárcát kapnak a liberális párt fiatal tagjai.** Bukarestből jelentik: A politikai körökben sokat hangzott a kormányátalakításra vonatkozólag Brătianu Jonel miniszterelnök nagyfentosságu nyilatkozatát tett. A miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány a költségvetés megszavazásáig és a külföldi kölcsön felvételéig megmarad mai összetételében és csak ezután lehet szó a kormány átalakításáról. Elsősorban a liberális párt fiatal tagjai kapnak miniszteri tárcát. Brătianu Jonel nyilatkozata a fővárosban nagy feltűnést keltett.

— **Nyugalmozott hatósági orvosok.** Bukarestből jelentik: A közegészségügyi miniszter Engels Béla dr. temesvári kerületi orvost és Székely Sándor dr. vingai körorvost a kórház elérése miatt nyugalomba helyezte. Megerősítette állásukban Mahu Leonida dr. végvár, Ostein Titusz dr. kisbecskereki, Socioy Sándor dr. jánosföldi és Tirier Rudolf bánlaki körorvosokat, akik a kötelező vizsgát egy évi gyakorlat után sikerrel tették le.

— **A nemzeti parasztpárt gyulafehérvári nagygyűlése.** Bukarestből jelentik: A nemzeti parasztpárt végrehajtó bizottsága tegnap Maniu elnöke alatt ülést tartott. A pártvezér ismertette a bel- és külpolitikai helyzetet, majd az értekezlet a gyulafehérvári nagygyűlés előkészületeivel foglalkozott.

— **Az új belvárosi mozi tervét elfogadták.** A város állandó választmánya tegnapi ülésén foglalkozott a belvárosi új mozi építésének ügyével. A tervet véglegesen elfogadták és elhatározták, hogy azokat jóváhagyás és az építési engedély megadása céljából haladéktalanul felterjesztik a miniszteriumhoz.

— **Légi manőver Bukarest felett.** Bukarestből jelentik: Az aviatikai felügyelőség elhatározta, hogy szombatán és hétfőn Bukarest északi része fölött légi manővert rendez, amelynek célja a fővárost ellenséges repülőraj ellen megvédeni és az esetleges támadást visszautasítani.

— **Lupu minisztert negyven napi fogházra ítélték.** Kisenevből jelentik: Nagy feltűnést keltett a kisenevi törvényszék ítélete, amelyben Lupu Miklós dr. munkaügyi minisztert negyven napi fogházra ítélté. Lupu dr. még az Averescu-kormány idején megtartott választások alkalmával konfliktusba keveredett egy csendőrmesterrel, aki Lupu minisztert hatóság elleni erőszak címén feljelentette.

— **Megölték a mekszikói felkelők vezérét.** Mekszikóból jelentik: Takualza mellett a felkelők és kormánycsapatok között dúló harcban legújabbán hatvan lázadót elfogtak és ezeket megölték. A halottak között van Gomez, a felkelő vezére is.

— **A katonai összeírás végett jelentkezni kell.** A hadkiegészítő parancsnokság felszólítja ama husz és ötven év közötti férfiakat, akik az elrendelt összeírás végett még nem jelentkeztek, hogy november elsejéig illetékes rendőrkormányzatuk előtt feltétlenül jelentkezzenek. Jelentkezni azok is kötelesek, akik katonai szolgálatot nem teljesítettek.

Nézzé meg
NILSKAJÁT a Royal-kávéházban.

Öngyilkos lett a buziási postamester ki a temesvári főpostaépületében revolvert szegzett fejének

Temesvár, okt. 19.

Tragikus öngyilkosság történt tegnap éjjel tizenegy órakor a főposta épületében. Pápa György postafelügyelőhöz vacsora után vendégségbe érkezett Matei Simion buziási postamester. Jókedvűen elbeszélgetett a családdal és lényen egyáltalában nem látszott, hogy milyen végzetes tervet forral magában. Kedélyesen mesélte el az öt négy nappal ezelőtt buziásan ért automobilbaleset részleteit, amelyből szerencsésen ép testtel menekült meg.

Tizenegy óra felé szívélyes bucsut vett Pápa postafelügyelőtől és család-

jától avval, hogy haza megy. Alig hagyta el a szerencsétlen ember a postafelügyelő lakását, amidőn egyszerre revolverdörrenés reszkettette meg a főposta éjjeli csendjét. Az inspekción tisztviselők lélekszakadva rohantak ki a folyosóra, ahol átlőtt koponyával akadtak rá a már halott postamesterre. Megállapítást nyert, hogy amikor a postamester a tivbe-szélő terem ajtója elé ért, előrántotta revolverét és föbe lőtte magát. Hogy tragikus tettének mik voltak az indító rugói, azt a vizsgálat lesz hivatva megállapítani. A holttestet az éjszaka kiszállították a temető halottasházába.

Román község, mely nincs a térképen de áthelyezések céljaira ismerik a belügyminiszteriumban

Temesvár, október 19.

Érdekes politikai háttérű pert tárgyalt tegnap a temesvári ítélőtáblán Marta Sándor dr. táblai főelnök tanácsa. Angelina József aradi központi főszolgabíró, aki már harminckett éve működik a közigazgatási pályán és

a magyar uralom alatt világi szolgabíró, majd főszolgabíró volt, julius hóban a belügyminiszter távirati uton szolgálati érdekből a Caliacra megyében levő Stejar-járásba helyezte át.

Angelina nem foglalta el állását, hanem szabadságot kért és az áthelyezés ellen panaszt nyújtott be a temesvári ítélőtáblához, mint közigazgatási bírósághoz. A tegnap megtartott tárgyalás bővelkedett érdekes részletekben. A belügyminiszterium képviselőjében megjelent Veleescu György ügyvéd, aki azt hangsúlyozta, hogy az áthelyezés szolgálati érdekből történt és különben is a belügyminiszter joga, hogy áthelyezést eszközöljön. Másrészt Angelinát egyenrangú állásba helyezték át. Ezzel szemben Subtire

— **A bélyegtörvény helyes magyarázata.** A Kereskedők Egyesülete közli: A legutóbb kiadott hivatalos magyarázat szerint a számlabélyeggel ellátott számlákon történő nyugtázások nem esnek külön nyugtábélyegdíj alá.

— **Az autótakszik és a bérkocsisok.** A temesvári bérkocsisok ipartársulatának küldöttsége tegnap délben Petcu György ipartestületi titkár vezetésével felkereste Georgevici Lucian dr. főpolgármestert. A küldöttség előadta, hogy tekintettel arra, hogy a Temesvárott forgalomba kerülő ötven autótaksziból huszra magánosok kapnak engedélyt, kötelezze ezeket a város, hogy egy-egy bérkocsit váltsanak meg, illetve egy-egy bérkocsitulajdonost kártalanítsanak, aki ennek ellenében bérkocsingedélyét visszaadná. Georgevici Lucian dr. főpolgármester válaszában kijelentette, hogy a város a bérkocsisokkal szemben ugyanis a legmesszebbmenőbb méltánylást tanúsította, amikor az ötven autótaksziból harmincat adott ki bérkocsisoknak.

— **Teljesen megszűnt a táncvilág.** A rendőrséghez érkezett 27.941. számú belügyminiszteri rendelet a részben már enyhített táncrendeletet teljesen megszünteti. Eszerint ezenül a tánc nemcsak a bárókban, kávéházakban és vendéglőkben szabad, hanem tálokat és tánemulatságokat is szabadon lehet dendezni. A jockeyk után a szokásos vigalmi adó fizetendő. A bálókra és tánemulatságokra azonban legalább nyolc nappal előzetesen engedélyt kell kérni a rendőrprefektustól. A kérvények a rendőrprefektúra titkári hivatalánál nyújtandók be.

— **Lassan hajts!** A rendőrbíróság Mezei András sóffort, Tóth Károly és Fremda Árpád autótulajdonosokat, akik a város területén a megengedettnél nagyobb gyorsasággal hajtottak, egyenkint háromezer lei pénzbüntetéssel sújtotta.

— **Lapunk Budapestben állandóan olvasható a Park szálloda kávéházában.** VIII., Baross-tér 10.

NEHÉZ FELFEDEZŐ UT. Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszter elhatározta, hogy január elsején általános adóösszeírást tartanak, amelyet főleg a gazdasági helyzet, továbbá az ingatlan jövedelmek változása tett szükségessé. A miniszter most dolgozta ki az összeíró bizottsághoz intézendő utasítást és reméli, hogy ez alkalommal felfedezik mindazokat, akik eddig az adófizetés alól kivonták magukat.

* **Nádasy Magda**, a kilenc éves csodaprimadona a Palace-kávéházban.

— **Félszázados szolgálati jubileum.** Nadrágról jelentik: Fitz Ernő, a nadrági vasipari részvénytársaság könyvelősi tisztviselője, most töltötte be szolgálatba lépésének ötvenedik évfordulóját. Ebből az alkalomból a vasgyár valamennyi tisztviselője nagy ünneplésben részesítette. Este a gyári zenekar lampionos szerenádot rendezett tiszteletére, másnap pedig a jubiléum felkeresték tisztviselőtársai, mely alkalomból Dombrovsky Alajos vasgyári igazgató és Schannenberg Gábor könyvelősi főnök meleg szavakkal üdvözölték. A jubiléumnak aranyceruzát nyújtottak át, aki meghatva mondott köszönetet az ünnepelésért. Este a Kaszinóban társas vacsora volt, amelyen a gyár valamennyi tisztviselője résztvett. A felköszöntők hosszú sorát Werler Péter plébános nyitotta meg. A község helygyei hatalmas csokrokkal kedveskedtek a jubiléumnak.

Nézzé meg

Frizzo and Simons-t excentrikus táncparodistákat a Royal-kávéházban.

— **Halálozások.** Goldstein Béla, a prágai egyetem volt orvostanhallgatója, akit igen tehetséges fiatalembernek ismertek, hosszas szenvedés után a zombolyai szanatóriumban meghalt. Holttestét Temesvárra szállították és a belvárosi zsidó temetőben helyezték örök nyugalomra. Az elhunytban Goldstein Zsigmond gyórvárosi ismert fűszerkereskedő fiát vesztette el. — **Fehér Lajos**, volt székességi jegyző, ötvenöt éves korában meghalt. Halálát özvegye és kiterjedt rokonsága gyászolja. Az elhunyt a román imperium átvételéig volt Székességi jegyzője és általában rokonszenvenet biztosított magának. Példakép volt annak, hogy milyen legyen a jó jegyző. Temetésén az egész falu lakossága résztvett.

— **Egy nagy bank összeomlása.** Brailából jelentik: A Brailai Kereskedelmi Bank milliós veszteségeire való hivatkozással beszüntette fizetéseit. A hír a városban óriási pánikot keltett és a bank körül rendőrséget kellett felvonultatni, hogy az épületet a betétesek ostromától megvédjék. A város vezérigazgató irodájában föbelőtte magát. Az igazgatóság három tagját letartóztatták. További letartóztatások várhatók.

— **Kormányképes munkáspárt.** Osloból táviratozzák: A norvég parlamenti választások tegnap folytak le. A kormánypártok mindössze két főnyi többséget tudtak elérni. A munkáspártok ellenben rendkívül megerősödtek. Politikai körökben számolnak a munkáspárt kormányrajutásával.

* **A Lloyd Taverna szenzációs műsorát okvetlen nézzé meg.** Nagyszerű vacsora szolid áron.

— **Meghalt a rokonok látogatása közben.** Weisz Jakab negyvenkilenc éves kereskedő néhány hét előtt Budapestről rokonai látogatására jött Temesvárra. Már visszafelé készülődött, amikor pár nap előtt beteg lett és tegnap a gyárvárosi Fő-utca 47. szám alatt, ahol szállva volt, meghalt.

— **Gorombáskodott a rendőrrel.** Truica János napszámos nemrégén nagyot mulatott egy mehalai korezmában és a jókedv akkor sem hagyta el, amikor hazafelé ballagott. Az utcán hangosan énekelt, majd pedig a figyelmeztető rendőrrel gorombáskodott. Most emiatt a rendőrbíró elé kellett állnia, mely háromszáz lei büntetést mért ki reá.

* **Magyar Agi táncfenoméne a Palace-kávéházban.**

— **Perzsaszöveget készített a fegyházban.** Két év előtt Tareali Iona románszentmihályi asszony veszedelmes hevében megölte részeges férjét. Az asszonyt ezért két évi börtönre ítélték. A büntetést Tareali Iona a misleai női fegyházban töltötte ki, ahonnan most szállították át Temesvárra és nyolc nap mulva szabadon eresztik. Tareali elmondta, hogy a fegyházban megtanulta a perzsaszöveg szövegét és kiszabadulása után nagyüzemre rendezkedik be. A mutatónba hozott és saját maga készítette szövegek meglepő művészi készségről tesznek tanbizonyosságot.

Női kabátok, szörmebundák és ruhák
legelőnyösebben
BERNÁT nő divat-ruházában
Józsefváros, Kossuth-utca 27.

— **A kritizáló vádlott.** Budapestről táviratozzák: A törvényszék tegnap folytatta Szántó Zoltánnak és kommunistatársainak bűnperét. Szántó elmondta, hogy tevékenységük oda irányult, hogy a szocialista munkásság mozgalmát a birtokos és tőkés osztály ellen irányítsák. Végül éles és agresszív hangon beszél a jelenlegi állapotokról és kritizálja azokat. Az elnök többször rendretasította.

* **Kályhák, kályhaellenzők, hályhavas, email- és alumíniumáru leszállított áron kapható Scherter Ottónál,** Temesvár, Belváros.

— **A három jómadár.** A józsefvárosi pályaudvari rendőrségnek feltűnt három gyanús fiatalember, akik az állomás körül ödöngtek. Mivel nem tudták magukat kellőleg igazolni, bekísérték őket a rendőrprefektúrára. Az egyikről megállapították, hogy Giuca Mihály huszonöt esztendő s napszámmossal azonos, akit a nagykeveresi esendőrség lopás miatt keres. Giucát eltoloncolják Nagykeveresre. A másik kettő ügyében folyik még a nyomozás. Azt hiszik, hogy ezek is körözött tolvajok, akik most hamis neveket mondtak be.

* **A világhírű Allan Solveg dán primabalerina a Palace kávéházban.**

— **Felhívás.** A lakvédegyület vezetősége ezton figyelmezteti tagjait, hogy november 1-én a háziuraknak felmondási vagy lakbéremelési joga nincs, sőt ez utóbbi törvényellenes. A meghosszabbítás a törvény erejénél fogva egyelőre 1928. május 1-én amugyis megszűnik. Az ország összes lakvédő egyesületei azonban hatalmas propagandát indítottak a lakbérvédelem további meghosszabbítása végett. Minden remény megvan, hogy az sikerre fog vezetni. A lakók tehát ne üljenek föl a házigazdák trükkjeinek, melyek kizárólag a bérlők félrevezetését célozzák és a mi megkérdőjelezésünk nélkül (irodánk: Meryzy-utca 3) szerződéseket ne kössenek. Lakbérlők védőegyesülete.

FRANZBRUNN
DIANA
10 SORSZESZ

Már csak történelmi értéke van a trianoni békeszerződés előtt lefolyt tárgyalásoknak

Budapest, okt. 18.

A magyar parlament őszi ülészsaka tegnap nyílt meg. Puky Endre elnök kegyeletos szavakban emlékezett meg az elhunyt Csernoch János hercegprímásról, majd a ház egyhanguan hozzájárult, hogy az elhunyt emléke jegyzőkönyvileg megörökítesék. Azután az egyes miniszterek be-terjesztették törvényjavasataikat, majd Bethlen István miniszterelnök szólalt fel. Először

beterjesztette javaslatát március 15-ikének nemzeti ünneppé való nyilvánításáról, azután ismertette a parlament munkaprogramját.

Beszélt az egyes miniszterek törvényjavasatairól, különösen az igazságügyminiszter valorizációs javaslatával, mely szerint az elértéktelenedett kötvények tulajdonosait kivételes állami támogatásban részesítik.

A szocialisták közbekiáltottak: Tudjuk! Bizonyos protekciós egyének kapják a pénzt.

Az elnök a zajongókat rendretasítja, mire Bethlen tovább beszél. A miniszterelnök végül öt napi szünetet indítványozott, hogy az alatt a bizottságok nyugodtan megtárgyalják a benyújtott javaslatokat.

— **Átalakította a házát bejelentés nélkül.** Borbély Juliánna mehalai lakosnő házán nagyobb átalakítást végzett, amelyet azonban a városi mérnöki hivatalnál nem jelentett be. A rendőrbíró most építészeti kihágás miatt ötszáz lei pénzbüntetésre ítélté.

Nézzé meg a LUPESCU triót az utolérhetetlen akrobaták a Royal-kávéházban.

— **Az autókat át kell iratni.** A rendőrprefektúra autónyilvántartási osztálya ismételen közhírré tette, hogy mindazok, akik autót vásárolnak, azt haladéktalanul irassák át saját nevükre, mert a rendelet ellen vétőket szigoruan megbüntetik. Becker Géza, Junkert Mátyás dr. és Braun László ezen rendelet megsértése miatt kerültek tegnap a rendőrbíró elé, amely őket egyenkint ötezer lei pénzbüntetésre ítélté.

— **A tengerbe zuhant repülőgép.** Bukarestből jelentik: A Bukarest-Konstantinápoly légivonal egyik személyszállító repülőgépe motorhiba követé-keztében a Fekete tengerre zuhant. Egy arra siető hajó mentette meg a repülőgép utasait, a pilóta könnyebb sebesülést szenvedett, az utasokban nem esett kár.

— **Komitácsik betörése görög területre.** Belgrádból jelentik: A bolgár-görög határon bolgár komitácsik bandák behatoltak görög területre, megtámadták a görög határőrséget, kifosztottak egy falut és azután sietve távoztak. A görög kormány jegyzéket intéz a bolgár kormányhoz, amelytől elégtételt követel.

* **Nézzé meg a spanyolokat a Palace-kávéházban.** Páratlanul eredeti produkciót nyújtanak a spanyol táncosok ragyogó és színes nemzeti viseletükben. A műsor többi része is elsőrendű attrakciók gazdag összeállítás. Előadás után külön táncműsor a Palace-barban.

Bethlen beszédéhez Propper szólt hozzá és kijelentette, hogy a miniszterelnök előterjesztésével nem látja a ház munkarendjét kimerítettnek. Követeli a választójog revízióját, a Paleologue-ügy nyilvánosságra hozatalát, továbbá amnesztiát, esküdtbírósgot és sajtószabadságot.

Bethlen azonnal felelt Proppernek. A sajtószabadságról és esküdtbírósgról az igazságügyminiszternek lesznek előterjesztései. A választójog problémája egyelőre nem tartozik a kormány programjába.

Az általános amnesztiát még időelőtti, mert visszacsődülnének az országba azok az elemek, melyek nagyban tevékenykedtek az ország rendjének megbolygatásában.

Az 1920-iki tárgyalásokról kijelentette, hogy a Fouchet-jegyzéket annak idején a lapok is közölték és közölték Boncour-nak a francia kamarában, erről az ügyről tett nyilatkozatát. Egyébként a tárgyalások egy része bizalmas volt. Ennek publikálása nem történhetik egyoldaluan. Az ügy tisztázása a külügyi bizottságra vár, melynek ülései zártak. A tárgyalásoknak ma már csak történelmi értéke van, azonban az sem lehet akkora, hogy miatta indiszkréciót kövessenek el.

— **Bicikli a gyalogjárón.** Hanzlik Béla iparossegéd a fennálló rendelet dacára a járdán haladt kerékpárjával. A rendőrbírósg emiatt háromszáz lei büntetés megfizetésére ítélté.

— **Jókay és Igaz Regény.** A Nyugat október 16-iki száma egyszerre két olyan irodalmi mű közlését kezdi meg, amely az olvasók legszélesebb rétegeiben tarthat számot rendkívüli érdeklődésre. Egyk Szini Gyula műve, aki regényében Jókai életét írja meg, másik Tersánszky J. Jenő „Igaz regény” című műve, amelyben az író saját életét dolgozza fel. A szám egyéb szépirodalmi tartalma: Móricz Zsigmond remek történelmi novellája (A vaskereszt), Rédey Mária novellája és Révész Béla miniatürje, Mollináry Gizella és Micsik Endre versei. Eszmecsere címen új rovatot nyit a Nyugat. A rovat gazdag tartalma: Ignotus és Tóth Aladár vitája az új magyar szellemről Babits „Halálfiat” című regénye kapcsán, Adorján Andor „Az istennő rózsái” című cikke, arról, hogy a magyar sajtó mennyire német szemüvegen át szemléli a francia eseményeket és Sinkó Ervin elmélkedése „Nagy költőnek való téma” címen a marnéi csata rekonstrukciójának tervéről. Az irodalmi rovatból ki kell emelni Tersánszky J. Jenő cikkét Karintyról és Marsovszky Miklósét Paul Valéryről, egyéb irodalmi aktualitásokkal Kárpáti Aurél, Sándor Imre, Aszlányi Károly, Ignotus és Francois Gachot foglalkoznak. Kosztolányi Dezső az olasz bábszínházról, Elek Artur Rippl-Rónairól és fiatal művészekről ír. A szám ára 50 lei. Negyedévi előfizetési díj 250 lei. Aki októbertől előfizet, a január-októberi háromnegyedév számait féláron kapja. Főbizományos: Pallas, Cluj, Strada I., Ratiu A.

— **Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót** (Conducatorul prin Timisoara).

— **Árdrágító kofák.** A rendőrbírósg Boez Amália, Rajka Anna, Kardos Florea és Tancu Florea piaci kofákat, akik a fennálló rendelet ellenére a piacokon viszontárúsítás céljából már korán reggel vásároltak össze élelmiszereket, egyenkint háromszáz lei pénzbüntetésre ítélté.

— **Lovakat, járműveket és kerékpárokat sürgősen be kell jelenteni.** A temesvári hadkiegészítő parancsnokság ezton tudomására adja mindazon lo, jármű és kerékpár tulajdonosoknak, akik az eddigi összeírásokon nem jelentették be a tulajdonukat képező lovakat, járműveket és kerékpárokat, hogy október 19., 20. és 21. napján újabb összeírás és felülvizsgálás történik a temesvári hadkiegészítő parancsnokságon és ezért a saját érdekében feltétlenül mutassák be a tulajdonukat képező lovakat, járműveket és kerékpárokat. Aki ezt elmulasztaná, szigoru büntetésben részesül.

— **Beleesett a kutba.** Kilburger Teréz öt esztendő s kislány a Mehalában a Strada Dobrogei 5. számú házában udvarán játszott s közben beleesett egy nyitott kutba. A balesetet szerencsére a házbelielk észrevették és a fuldokló kislányt hamarosan kimentették.

* **Sovskaja és Vinogradoff orosz piruett táncosok a Palace-kávéházban.**

— **Ahol a milliók a földön hevernek.** Manilláról jelentik: A Fülöp-szigeteken gazdag aranymezőt fedeztek föl. Négy nap alatt negyvenhét millió font értéket termeltek ki. A kibányászható aranyérc súlyát hozzávetőlegesen nyolcszáz ezer tonnára becsülik.

Szerezze be izzólámpa szükségletét!
TUNGSRAM-RÖRTE 10-15 gyertyafényig darabonkint 45 lei.
HIRSCHL și COMP.
IV. Bulev. Berthelot (Kossuth-utca) 7. (1927)

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Székely Béla, Ternovan István Ferenc, Pelits József. Meghaltak: Dudás Florea tizenkilenc éves, Weisz Jakab negyvenkilenc éves, özvegy Werrber Rozália hetvenhat éves, Spanyovszky Ferenc huszonkét éves, Gál Mihály hat hónapos, Zehr Rózalia negyvenkilenc éves.

* **A Zsuzsi-étterem mai étlapja a következő:** gulyásleves, tökfőzelék feltétellel, gombás filé garnirozva salátával és diós metélt. Ára 50 lei, házonkívül is kapható. Naponta frissen csapolt sör. Vacsonya 25 lei. Tisztviselőebéd 32 lei.

Művészet
A szezon első szimfonikus hangversenye. A temesvári Zenebarátok Társaságának zenekara október harmincyedikén Neubaer Gida vezénylete mellett tartja ezidén első szimfonikus hangversenyét, amelynek a következő a műsora: Schumann B-dur szimfoniája, Alceste Szerencse-ária, Ariarészletek Mozart Figarójából, Bizet Arlesienneje. Az áriákat Gigurtu Anna, a kiváló bukaresti hangversenyénkesnő éneklé, akit nagy áldozatok árán sikerült a Zenebarátoknak erre a temesvári hangversenyre megnyerni. Gigurtu Anna a két árián kívül még Strauss Richard, Debussy, Moussorgski és Gretschaninow dalokat énekel. Jegyek elővételben a Bánát koncertirodában. A Zenebarátok Társaságának tagjai a szokásos kedvezményben részesülnek.

Színház
Fekete Mihály Nagyváradra szerződik? Erdélyi Miklós nagyváradi színigazgató társulatának szervezésével kapcsolatban azt a kijelentést tette, hogy Fekete Mihály volt temesvári színigazgatóval szerződötési tárgyalásokat folytat. Erdélyi kijelentése szerint a tárgyalások sikerrel kecsegtetnek. Fekete Mihály különben holnap reggel szabadul a temesvári ügyészség fogházából, ahol a temesvári hadbírósgtól rárótt három havi büntetését töltötte ki.

Legelőnyösebb bevásárlási forrás

Winternitz
szörmebundák, kabátok, ruhák

Belváros
Lloyd-sor, Löffler palota
Telefon 906

Legelőnyösebb bevásárlási forrás

Bécsi trikot-jumperruhák egyedüli lerakata

Az AMITIÉ

bevonul Temesvárra is

Temesvár, október 19.

Néhány nap óta színes falragaszok és rejtélyesnek tetsző hirdetések jelennek meg, hogy világhódító turáján Temesvárra is elérkezik az AMITIÉ, az utolsó évtizedek egyik legnagyobb problémájának zseniális megoldása. Évtizedes és mindeddig meg nem oldott szociális probléma volt: kiegyenlíteni azt a nemritkán éles ellentétet, amely az eladó és a vevő, a termelő, vagy közvetítő és fogyasztó között van. A probléma megoldásán a beszerzési csoportokon, szövetkezeteken, sőt közös termelési rendszeren keresztül igen sokat kísérleteztek szociológusok és népszépek, közgazdászok és politikusok, de részleges eredményeken kívül semmit sem tudtak elérni, az ellentét megmaradt, az érdekeket nem tudták összeegyeztetni, sőt a konjunktúrális vagyonszerzések ideje óta a helyzet még jobban kiéleződött.

Epen ezért az egész világon méltó feltűnést keltett egy zseniális ember rendszere, az AMITIÉ, amely egy csapásra és mindörökké megszünteti a kereskedő, iparos, gyáros vállalkozó és fogyasztó közönség közötti érdekellentétet, sőt olyan bensőségteljes és szoros kapcsolatot teremt közöttük, mintha egy nagy család tagjai volnának valamennyien. Az AMITIÉ rendszer legfőbb lényege az, hogy a rendszerhez csatlakozott kereskedők, iparosok megosztják hasznukat vevőkkel és ezzel feleslegessé teszik a közös beszerzésekre irányuló szövetkezéseket, szinte egy nagy szövetkezetbe tömörítik a város egész vevőközönségét. Egy olyan szövetkezetbe, amelynek hasznát a vevők is élvezik, anélkül, hogy a beszerzési források felkutatása fáradságos munkájukba kerülne. Amerikában és Európa nyugati városában már régen bevezették az AMITIÉ rendszert és pár hónap alatt mindenütt egészen átforgalmazta az üzleti életet és olyan lendületet vitt bele, amilyenre senki sem mert volna gondolni. Az AMITIÉ most elérkezett a Bánság fővárosába is és bizonyos, hogy a mi minden jóért és nemesért lelkesedő üzletembereink szíves örömmel fogják felkarolni a zseniális ötletet. Az AMITIÉ rendszer a bánsági megszervezése pár nap múlva veszi kezdetét. (*)

A temesvári előkelő közönség találkozóhelye a

Kobelt-bar

Csütörtök, szombat, vasárnap ötórás teadélután táncsal. Szíves pártfogást kér

Friedmann Andor

Józsefvárosban,

vasutállomás közelében,
egyszobás-konyhás

lakás átadó

Cim a kiadóban.

(1417)

Veszek libamáját!

Özv. Grosz Sándorné

Gyárváros, Fő-utca 25,
az udvarban. (1350)

TELEFON: 19-17

Bevásárlási helyek:

Belváros, Alex. Spitzer, Dom-tér 10
Józsefváros, Hirschlné, Eötvös-u.

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 20 lei. Álláskeresőknek 25 százalék engedély. Díj előre fizetendő.

Házasság

Vi éken jölnö vendéglő tulajdonosa nő-sülnö. Elvált vagy özvegyasszony, kinek 150 ezer lei hozománya van, küldje levelet lehetőleg fényképpel „Vendégös” jelígre a kiadóba. (2406)

Alkalmazás

Mindenes szakácsnő éves bizonyítványokkal, jó fizetéssel azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. (2405)

Mindenes szakácsnő kislányával vagy hugavá, ki a szobaleányi teendőketben segítkezik, vidékre november 1-ére gyermektelen házaspárhoz kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. (2406)

Állást keres

Gép- és gyorsírónál állást keresek. Felső kereskedelmi érettségít tettem, magyarul és németül beszélek. Több évi irodai és három évi bank akorlattal rendelkezem. Szíves ajánlatot „Szorgalmas” jelíggel a kiadóhivatal továbbít. (1509)

Kezdő román gép- és gyorsíró állást keres. Megkeresést „Ügycs kezdő” jelíggel a kiadóba kérek. (2407)

Lakás

Két helyiség, száraz, világos, irodának, raktárnak, esetleg lakásnak azonnalra kiadó. Erzsébetváros, Dózsa-u. 17. (1513)

Butorozott szoba szerényebb házaspárnak, 2 hölgynek vagy 2 urnak kiadó. Erzsébetváros, Korona-utca 3. fld. jobbra. (2400)

Egyedülálló nő keres szépen butorozott szobát. Cimeket a kiadóba kérek. (2408)

2 szobás modern lakás kerestetik a Belváros Erzsébetvárosban. Ajánlatokat „Tiszta lakás” jelíggel a kiadóba. (2409)

Adás-vétel

Jókarban levő bécsi koncertcitera eladó. Érdeklődni lehet d. u. 3 óra után. Cim a kiadóban. (2401)

Ford-autó új típusu, jó állapotban, jó gummikkal, sok felszereléssel olcsón eladó. Bővebbet 788 telefonszám alatt. (1517)

Jó karikahajós Singer-gép eladó. Gyárváros, Rózsa-tér 3. Pollák. (1518)

Új családi ház vízvezetékekkel, villanyvilágítással, közel a villamoshoz, november 1-re kiadó. Cim Józsefváros, Eötvös-u. 22. (1516)

Eladó 3 drb. üvegfal 8 m ajtóval, szivónyomókut 27 m csővel, 1 és 2 böbméter víztartállyal. Ugyanott egy házhely bekerítve, gyümölcsfákkal. Piac-tér mellett, kedvező feltételekkel. Belváros, Zápolya-utca 9, fidsz. 31. (2149)

20 kötet egyetemes regénytár és 2 évfolyam „Moderne Welt” képes folyóirat eladó. Cim a kiadóban. (2771)

Nagy élő palma eladó. Cim a kiadóban. (2372)

Kétszere osztott liszteláda és egy madárka tka olcsón eladó. Cim a kiadóban. (2373)

Férfi- és nőikabát kifogástalan állapotban jutányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban. (2404)

Fiat 501-es autó helyszüke miatt eladó. Megtekinthető Erzsébetváros, Korona- és Tírol-utca sarok. (1519)

Különbéle

Betársulnék 250 ezer leiel jölnö üzlethez vagy ipa vállalatához. Megkereséseket „Társulás” jelíggel a kiadóba kérek. (2403)

Házhelyek

hosszu részletre közvetlen a Petöfi csárda mögött

feltűnően olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában. (688)

Ugyanott tégla is kapható.

Elsőrendű

Bükk- és csertüzifa

valamint

aninai kőszén

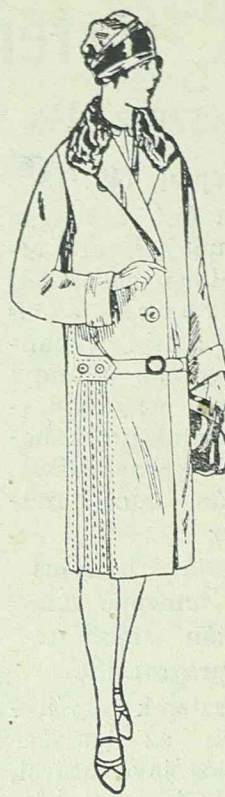
és

porosz kokszt

olcsó napi árak mellett kapható.

MAX. HOLLÄNDER

Str. I. C. Bratianu (Uri-u) 6. Tel. 11-50

Nőikabátok

bécsi divat, elsőrangú kidolgozás, nem gyári, hanem kézimunka

igen olcsó.

Nőikalapok

legújabb divat, eredeti modellek, valamint

kézitáska, kendő

etc. minden női divatcikkek,

legolcsóbbak

csakis

Wilhelmnél,

a Józsefvárosban, a Máriaszoborral szemben.

Mindennap 5 órától kezdve koncert.

Értesítés. Miután az üzemnek ismét egyedüli tulajdonosa vagyok, összes butorkészítményeimet elsőrendű minőségben és legszebb kivitelben mélyen leszállított áron szállíthatom. Megtekintés vételkényszer nélkül. Tisztelettel

Schusztér Ferenc

Gyár és butorraktár: Erzsébetváros, Korona-utca 14. A 3-as villamos végállomása.

Divatöltöny

vagy télikabát garancia mellett 1000 és 1200 leiert, fluóltöltöny vagy télikabát 800 leiert diakegyenruha 700 leiert készül. Minden a szakmába vágó munkát olcsón elvállal

AMIGÓ JÓZSEF férfiszabó
Józsefváros, Begabalsor 26. (1264)

Ha olcsón akarja szőrméit

vásárolni, úgy forduljon

Botz Károly

szűcs- és szőrmekereskedésbe,

Gyárváros, Fő-utca 14,

ahol meglepő olcsó áron vásárolhat és pontos munkát kap. (1308)

Megjelent

» HERMES «

legújabb kiadásu, téli

Vasuti Menetrend könyve!

(Érvényes 1927. október 15-től.) A C. F. R. összes vonalainak pontos menetrendjén kívül tartalmazza: Az összes tudnivalókat a C. F. R. utazási szabályzatából. A személy-, gyors- és expresszvonatok menetjegyének árait. A bérlőjegyek váltásának szabályait és árait. Személypodgyász szállításának szabályait és árait. Külön felkérére, betegek szállítására, hálókocsokban való utazásra vonatkozó tudnivalókat. Állami hivatalnokok, nyugdíjasok, hadirokkantak (özvegyek, árvák, vakok), egyetemi hallgatók, tanulók és tanulóleányok, bírósági szakértők és tanúk részére nyújtandó menetdíjkedvezményeket, a régi és új állomásnevek betűsoros névjegyzékét és nagy térképet.

A teljes szöveg román és magyar nyelven

A könyv ára csak 50 lei. Kapható az összes állomásokon, menetjegyirodákban, könyvkereskedésben, újságárúhelyeken és trafikokban